

John Buchholzer: »De brændte ansigtets land«. Gyldendal. 25×18 cm. 133 sider. Pris: 18,50 kr.

En god rejseskildring fra Etiopien. Bogen er morsomt skrevet, og man får et udmærket billede af de etnografiske og historiske kendsgerninger. Forfatteren har en stor del af tiden opholdt sig i Addis Abeba og har derfra foretaget rejser mod nord, syd og vest i landet. Med særlig interesse kaster man sig over oplysninger om den sidste udvikling, og det er da trist at læse om uduelige regeringskontorers papirvælde eller om den trange skæbne, mange italienske og tyske kolonister har haft.

N. Kingo Jacobsen.

Brian Harrison: *South-East Asia. A short History.* Macmillan & Co., London, 1954. 22×15 cm. 268 sider. Pris: 10 sh 6 d.

Denne bog giver en morsom oversigt over menneskeslægtens brogede historie i det geografiske velafgrænsede Sydøst-Asien, omfattende Bagindien og De Ostindiske Øer.

Der begyndes med fundene af *Pithecanthropus* på Java 1891 og 1936—39, efterfulgt af fundene ved Ngandon og det lidt senere Wadjak-fund, *homo sapiens* af austroloid type. I den følgende præhistoriske tid går den ene bølge efter den anden fra det asiatiske fastland mod syd: Austroloider, Negritoer, Melanesoider og Indonesere, først Proto-Malayer, f. eks. Dayakerne på Borneo, efterfulgt af Deutero-Malayerne eller Kyst-Malayerne, f. eks. Javanesere og Balinesere.

Bogens vigtigste afsnit er viet den følgende udvikling, hvor området på grund af sin geografiske beliggenhed som bro mellem Asien og Australien og gennem de mange stræder som forbindelseslinie mellem Det Indiske Ocean og Stillehavet bliver et mødested for Asiens og Europas kulturer. Det gennemgående træk i Sydøstasiens historie bliver således kulturkontakten, historien om de successive bølger af fremmede handelsfolk med forskellige kulturer og religioner. Den første indførelse i området af hinduismen, buddhismen, muhamedanismen og kristendommen er således oprindelig forbundet med udslag af handelsforetagsomhed. Som et resultat heraf er halvdelen af områdets indbyggere i dag muhamedanere (især i Indonesien og Malaya). Befolkningen i Burma, Siam og Indokina samt Kineserne inden for området er buddhister. De mange Indere tilhører hinduismen, og 95 % af Filippinernes befolkning er kristne. Med hensyn til sproget ses en lignende forvirring med repræsentanter for den malayiske, den austro-asiatiske og den siniske sprogæt. Problemerne i Sydøstasien i dag får således et

klart perspektiv gennem læsningen af denne udmærkede bog, en introduktion i Sydøstasiens historie. *N. Kingo Jacobsen.*

Blokdiagramlitteratur.

Siden amerikaneren W. M. Davis i århundredets første årtier indførte blokdiagrammet som geografisk illustrationsmiddel, har denne fremstillingsform fundet en stadig større udbredelse. Ved sin mulighed for at demonstrere sammenhængen mellem struktur og overfladeformer er blokdiagrammet, der kombinerer to geologiske profiler med en relieffremstilling, blevet den foretrukne måde til billedmæssigt at vise sammenspillet mellem geologisk opbygning og overfladeudformning. Men ikke alene i geomorfologisk litteratur, også i erhvervsgeografiske afhandlinger træffer man blokdiagrammet, når det f. eks. gælder om at vise minedriftlokaliteters placering i forhold til jordbundsbygningen (oliefelter og salthorste, grubeanlæg og kullag, kalkbrud og cementfabriker langs Cuestaer o. lign.). Der kan vel næppe i vor tid tænkes en håndbog i geomorfologi eller dynamisk geologi uden blokdiagrammer, — og i skolernes geografibøger stiger for hver ny udgave antallet af disse pædagogisk værdifulde figurer, der sparer lange beskrivelser. Hertil kommer endelig, at blokdiagramkonstruktion på kortgrundlag i sig selv er undervisningsmæssig værdifuld, derved at den ifølge sin natur kræver en fuldstændig indleven i kortets elementer. Blokdiagramkonstruktion bliver derved den bedst tænkelige øvelse i kortkendskab. Ved en lang række højere læreanstalter, således ved universiteterne i Lund og København, er blokdiagramøvelser da også optaget på de kartografiske kurser.

Den af ovennævnte grunde fremkomne „efterspørgsel“ efter blokdiagrammer har naturligt bevirket fremkomst af en række metodiske lærebøger. W. M. Davis gav spredt i sine afhandlinger også konstruktive anvisninger, men en egentlig elementær, samlet fremstilling foreligger ikke fra hans hånd. Det blev hans landsmand, A. K. Lobeck, som formede den store klassiske lærebog¹⁾ — en fremragende fremstilling, som dog ved sin grundighed og fordybelse i særdeles udviklede konstruktioner måske afskrækker begyndere i starten. Af banebrydende europæiske arbejder må nævnes Brown & Debenham's praktisk overkommelige, engelske lærebog,²⁾ som dannede forbilledet for den elementære vejledning, anm.

¹⁾ A. K. Lobeck: Block diagrams and other graphic methods used in geology and geography. New York 1924.

²⁾ C. B. Brown & F. Debenham: Structure and Surface. London 1929.